

Temat:

Po co nam prawo?

Czas zajęć:

2 x 45 minut

Cele ogólne:

- poznanie podstawowych zasad funkcjonowania państwa prawnego i społeczeństwa obywatelskiego, w tym norm współżycia, poszanowania praw jednostki
- rozwijanie umiejętności przewidywania skutków i następstw łamania ustalonych norm postępowania

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozumie pojęcia: zasada, regulamin, prawo
- dostrzega przydatność prawa
- doświadcza tworzenia prawa
- rozumie obowiązek przestrzegania prawa oraz konsekwencje jego łamania
- wykazuje gotowość do przestrzegania regulaminów i praw w codziennym życiu
- wykonuje pracę plastyczną na określony temat

Metody nauczania:

Zabawa dydaktyczna, pogadanka, ćwiczenia, działania praktyczne, prezentacja multimedialna, pokaz z objaśnieniem.

Formy organizacji zajęć:

Zbiorowa praca jednolita, grupowa praca zróżnicowana, indywidualna jednolita.

Środki dydaktyczne:

List od dyrektora szkoły skierowany do uczniów klas III (Załącznik 1); szablon regulaminu do uzupełnienia (Załączniki 2 i 3); ilustracje przedstawiające naruszenie prawa i przestrzeganie prawa (Załącznik 4); prezentacja multimedialna: PRAWO I STRAŻNICY PRAWA (Załącznik 5); duże arkusze papieru, magnesy.

Przebieg zajęć:

1. Czynności organizacyjno-porządkowe.
2. Zabawa dydaktyczna „CIEPŁO-ZIMNO”.
Nauczyciel przedstawia uczniom zasady zabawy w ciepło-zimno i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem. *Jeden z uczniów opuszcza salę, a pozostałe dzieci ustalają z nauczycielem, w jakim miejscu sali lekcyjnej schować wybrany przedmiot (np.: pudełko kolorowej kredy). Gdy przedmiot jest już dobrze ukryty, zapraszamy ucznia do sali. Pozostałe dzieci podpowiadają szukającemu mówiąc „ciepło”, jeśli zbliża się do szukanego przedmiotu, a „zimno”, gdy się od niego oddala. Jeśli jest bardzo blisko szukanego przedmiotu, wówczas krzyczą „gorąco”, a gdy za bardzo się oddali krzyczą „mróz”. Jeśli przedmiot zostanie znaleziony, możemy powtórzyć zabawę z udziałem innego szukającego.*
3. Rozmowa kierowana prowadząca do rozumienia pojęć: zasada postępowania, regulamin. Uczniowie odpowiadają na pytania: Co spowodowało, że wszyscy wiedzieli jak się bawić w ciepło-zimno? Czy potraficie przytoczyć sytuacje z waszego życia, w których ktoś określa wam zasady postępowania? Wymieńcie szkolne dokumenty, które zawierają zasady zachowania w klasie, przepisy mówiące o tym, do czego uczeń ma prawo i jakie ma obowiązki?
4. Podsumowanie i uzupełnienie wypowiedzi uczniów. Nauczyciel porządkuje wypowiedzi uczniów podkreślając, że podobnie jak w grach, człowiek, który żyje w jakiejś wspólnocie musi przestrzegać zasad, jakie w niej obowiązują.
5. Próba tworzenia regulaminu zachowania na szkolnym placu zabaw – praca zróżnicowana w grupach. Uczniowie zapoznają się z treścią listu od dyrektora szkoły, a następnie przystępują do wykonania zadań z kart pracy (Załączniki 1, 2 i 3). W liście znajduje się informacja o oddaniu do użytku szkolnego placu zabaw i prośba o opracowanie regulaminu korzystania z niego. Nauczyciel czuwa nad prawidłowym przebiegiem pracy zespołowej i nad scaleniem efektów pracy grupowej w jeden regulamin.
6. Prezentacja regulaminu, nawiązanie do przepisów prawa.
Przedstawiciele grup prezentują wyniki pracy. Jednorodny zapis regulaminu umieszczają na tablicy. Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów i wyjaśnia, co to jest prawo np. w taki sposób: Tworząc regulamin placu zabaw poznaliście zasady konstruowania prostych przepisów. Podobnie powstają skomplikowane przepisy prawa, które obowiązują wszystkich obywateli. *Prawo to zasady właściwego postępowania, obowiązki (np. obowiązek nauki), a także uprawnienia (np. prawo do tajemnicy korespondencji – nikt nie powinien czytać waszych listów bez pytania). Przepisy prawa są publikowane na piśmie i publicznie ogłaszane. Obowiązuje nas ich przestrzeganie, a gdy nie będziemy tego robić, może nas spotkać określona prawem kara.*
Zapis wniosku: Przestrzeganie prawa to obowiązek każdego człowieka, także ucznia.
7. Ustalenie odpowiedzi na pytanie: Po co nam prawo?
Proponowane pytania pomocnicze: Z jakiego powodu ktoś ustanowił zasady dotyczące ruchu drogowego? Jakie są konsekwencje naruszenia tych zasad? Nauczyciel wyjaśnia, że przepisy prawa nakładają kary, które mają zapobiegać naruszeniom przepisów przez obywateli. Jeżeli np. ktoś dostanie karę grzywny za przejście na czerwonym świetle, w przyszłości nie będzie się tak zachowywał.
Nauczyciel może przytoczyć przykładowe sytuacje, gdy zachowania ucznia względem nauczyciela mogą podlegać karze lub być traktowane jako przestępstwo (np. zachowanie przejawiające pogardę dla nauczyciela wyrażoną w postaci epitetu słownego, gestu, fałszywe oskarżenie, zniszczenie samochodu, zastraszanie itp.).
8. Prezentacja multimedialna: PRAWO I STRAŻNICY PRAWA (Załącznik 5)

9. Podsumowanie. Zabawa dydaktyczna: Nauczyciel demonstruje ilustracje przedstawiające zachowania poprawne i te, w których łamane jest prawo (Załącznik 4). Uczniowie przez podniesienie ręki wskazują tylko te, które ilustrują naruszenie prawa.
10. Objaśnienie wykonania pracy plastycznej, ilustrującej przestrzeganie prawa przez dzieci (technika: rysunek pastelami).
11. Wykonanie prac plastycznych: Przestrzeganie prawa przez dzieci. Nauczyciel nadzoruje proces powstawania artystycznych wytworów dziecięcej kreatywności.
12. Prezentacja prac. Wybrani uczniowie mogą na forum klasy opowiedzieć w kilku zdaniach o własnej pracy.